

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego

KNO-4101-08-06/2011
P/11/070

Warszawa, dnia 24 kwietnia 2012 r.

Pan
Prof. dr hab. Grzegorz Wrochna
Dyrektor
Narodowego Centrum Badań Jądrowych

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2012 r., poz. 82, ze zm.), zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego przeprowadził w Narodowym Centrum Badań Jądrowych (NCBJ, Instytut) kontrolę w zakresie wykorzystania środków publicznych na naukę w latach 2009-2011.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 23 kwietnia 2012 r., stosownie do treści art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuję Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia skontrolowaną działalność, mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Formułując ocenę pozytywną, NIK uwzględniła w szczególności: aktywną działalność naukową Instytutu, rozwijanie współpracy naukowej z krajowymi i zagranicznymi jednostkami naukowymi, a także osiągnięcie założonych celów badawczych w ramach skontrolowanych projektów badawczych.

NCBJ powstało z dniem 1 września 2011 r. w wyniku włączenia Instytutu Energii Atomowej POLATOM do Instytutu Problemów Jądrowych im. Andrzeja Sołtana (IPJ).

W latach 2009-2010 Instytut Problemów Jądrowych im. Andrzeja Sołtana (IPJ) uzyskał przychód w wysokości odpowiednio 58.465,3 tys. zł i 57.855,2 tys. zł, w tym z budżetu państwa środki na naukę w wysokości 20.402,2 tys. zł (34,9% uzyskanego przychodu ogółem) i 20.272,7 tys. zł (35% uzyskanego przychodu ogółem). W 2011 r., po utworzeniu NCBJ, Instytut uzyskał przychód w wysokości 154.841,8 tys. zł, w tym z budżetu państwa środki na naukę w wysokości 41.275,5 tys. zł (26,6% uzyskanego przychodu ogółem). Dotacja statutowa stanowiła odpowiednio: 70,9%, 76,5%, 71,3% ogółu środków przekazanych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego i obejmowała środki na podstawową działalność statutową (odpowiednio: 14.422,8 tys. zł, 15.505,9 tys. zł i 28.205 tys. zł) i dodatkowo w 2009 r. na badania wspólne sieci naukowej (50,3 tys. zł) oraz w 2011 r. na utrzymanie specjalnego urządzenia badawczego (1.230 tys. zł).

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 56 61, F +48 22 444 56 82
kno@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

W 2010 r. w porównaniu do 2009 r., zmniejszyła się wysokość środków przekazanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego na finansowanie współpracy naukowej z zagranicą z 3.702,1 tys. zł do 3.347,6 tys. zł (o 9,6%). W 2011 r. Instytut dysponował kwotą 3.804,5 tys. zł przeznaczoną na finansowanie współpracy naukowej z zagranicą. W 2010 r. w porównaniu do 2009 r., zmniejszyła się również wysokość środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej z 472,2 tys. zł do 269 tys. zł (o 43%). W 2011 r. ze środków budżetu Unii Europejskiej na realizację zadań badawczych dysponowano kwotą 2.227,6 tys. zł.

W latach 2009-2011 Instytut/IPJ uzyskał dodatni wynik finansowy na swej działalności (zysk netto odpowiednio: 635 tys. zł, 51,8 tys. zł, 12.234,9 tys. zł). Podczas gdy w strukturze przychodów w 2011 r. w porównaniu do 2009 r. zmalał (z 34,9% do 26,6%) udział środków na naukę oraz przychody z wdrożeń (z 0,8% do 0,3%), to znacząco wzrósł (z 64,3% do 71,9%) udział środków pozostałych.

W latach 2009-2011 realizowano 77 projektów w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych, finansowaną ze środków budżetu państwa na naukę, w łącznej kwocie 53.614,1 tys. zł. W okresie objętym kontrolą IPJ, a od dnia utworzenia – NCBJ, złożył do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego łącznie 86 wniosków o dofinansowanie badań naukowych, z tego 42 wnioski zostały pozytywnie rozpatrzone (48,8%). W latach 2009-2011 pracownicy naukowcy IPJ uczestniczyli w 12 eksperymentach międzynarodowych, w tym m.in. w eksperymentach LHCb przy akceleratorze LHC w Europejskiej Organizacji Badań Jądrowych w Genewie (CERN) oraz *Common Muon and Proton Apparatus for Structure and Spectroscopy* w CERN, a także: *Imaging Cosmic And Rare Underground Signals* we Włoszech (ICARUS, Gran Sasso), ZEUS Experiment w DESY w Niemczech. Od 2004 r. Instytut we współpracy z Polską Akademią Nauk oraz Uniwersytetem Warszawskim przeprowadzał polski eksperyment astrofizyczny pod nazwą *Pi of the Sky*.

W latach 2009-2010 IPJ realizował średniorocznie m.in. jeden projekt badawczy zamawiany w ramach strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych, realizowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, pn. *Jonizacyjna komora wnekowa 4Π z wewnętrznym zasilaniem elektrycznym*, 21 projektów badawczych, 2,5 projektu rozwojowego, 1,5 projektu celowego, 52 projekty w ramach podstawowej działalności statutowej, trzy projekty w ramach funduszy strukturalnych, 7,5 projektów międzynarodowych współfinansowanych oraz 11,5 projektów międzynarodowych niewspółfinansowanych. W 2011 r. IPJ/NCBJ realizował m.in. jeden projekt w ramach strategicznego projektu badawczego, 25 projektów badawczych, 44 badania naukowe w ramach podstawowej działalności statutowej, dziesięć projektów międzynarodowych współfinansowanych, 12 projektów niewspółfinansowanych i sześć projektów w ramach funduszy strukturalnych.

Przed przekształceniem, IPJ zatrudniał 456 pracowników, dla których był podstawowym miejscem pracy, w tym: 108 pracowników naukowych, 23 pracowników badawczo-technicznych, 182 pracowników inżynierijno-technicznych oraz 143 pracowników pozostałych (według stanu na dzień 31 grudnia 2010 r.). W wyniku włączenia Instytutu Energii Atomowej POLATOM (według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r.) zatrudnienie wzrosło o 307 osób (o 67,3%) do poziomu 763, w tym wzrosła liczba pracowników: naukowych o 51 osób

(o 47,2%), badawczo-technicznych o pięć osób (o 21,7%), inżynieryjno-technicznych o 147 osób (o 80,8%), a pozostałych o 104 osoby (o 72,7%).

W latach 2009-2010 wskaźnik liczby publikacji w czasopismach naukowych o obliczonym współczynniku wpływu z tzw. listy filadelfijskiej (*ISI Web of Science*) przypadającej na jednego pracownika naukowego i badawczo-technicznego, prowadzącego badania naukowe był dość stabilny i kształtował się na poziomie odpowiednio: 2 i 2,1. Liczba cytowań publikacji pracowników IPJ (*Science Citation Index*) w porównaniu do 2007 r., oprócz spadku w 2008 r., systematycznie wzrastała z 3.980 w 2007 r. do 4.738 w 2010 r. Wyraźnie wzrosła także liczba konsorcjów, w których IPJ uczestniczył, tj. z ośmiu w 2007 r. do 27 w 2010 r. W kontrolowanym okresie IPJ uczestniczył również w dziesięciu sieciach naukowych. W latach 2009-2010 pracownicy IPJ uzyskali łącznie osiem nagród za działalność naukową, w tym sześć nagród krajowych i dwie międzynarodowe.

W 2011 r. na jednego pracownika IPJ/NCBJ prowadzącego badania naukowe przypadło średnio 1,7 publikacji w czasopismach naukowych o obliczonym współczynniku wpływu z tzw. listy filadelfijskiej, natomiast liczba cytowań publikacji pracowników jednostki kształtowała się na wysokim poziomie – 4.977, co dawało 26,6 cytowania na jednego pracownika Instytutu prowadzącego badania naukowe (pracownika naukowego i badawczo-technicznego). W 2011 r. IPJ/NCBJ uczestniczył w 32 konsorcjach, a pracownicy Instytutu otrzymali jedną międzynarodową nagrodę za działalność naukową.

Instytut posiada uprawnienia do nadawania stopni naukowych doktora oraz doktora habilitowanego nauk fizycznych w zakresie fizyki. Podejmując działania zmierzające do rozwoju młodych pracowników naukowych, w latach 2009-2011 przeprowadzono łącznie 12 przewodów doktorskich oraz trzy przewody habilitacyjne zakończone nadaniem odpowiednio stopnia naukowego doktora oraz doktora habilitowanego.

W latach 2009-2011, IPJ, a od dnia 1 września 2011 r. – NCBJ, podejmował działania propagujące wśród przedsiębiorców krajowych i zagranicznych prace badawczo-rozwojowe, pod kątem ich ewentualnego wdrożenia lub potencjalnej komercjalizacji, w tym: organizował programy popularyzujące w mediach, współorganizował festiwale nauki, uczestniczył w targach i wystawach zagranicznych, brał udział w tzw. misjach gospodarczych organizowanych przez Ministra Gospodarki i Krajową Izbę Gospodarczą, na których prezentował dorobek B+R dla przedsiębiorców polskich i zagranicznych. W 2011 r. Instytut zawarł, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013, z Marszałkiem Województwa Mazowieckiego umowę na budowę parku naukowo-technologicznego wraz z modernizacją infrastruktury towarzyszącej ośrodka znajdującego się w Otwocku-Świerku, której jednym z kluczowych zadań będzie transfer wiedzy do biznesu.

W 2009 r. tytułem 23 umów zawartych z innymi podmiotami na wykonanie prac B+R, zakończonych osiągnięciem celu, IPJ uzyskał przychód w wysokości 455,9 tys. zł, tj. 0,8% uzyskanego w 2009 r. przychodu, a w 2010 r., tytułem zawartych 11 umów zawartych z innymi podmiotami na wykonanie prac B+R, zakończonych osiągnięciem celu – 492,5 tys. zł, tj. 0,9% uzyskanego przychodu w 2010 r. Ponadto w latach 2009-2010 łącznie

wdrożył 17 wyników badań naukowych i prac rozwojowych poza jednostką, w tym w 2009 r. wdrożył trzy wyniki, a w 2010 r. – 14 wyników.

W 2011 r. IPJ/NCBJ uzyskał łącznie przychód ze sprzedaży prac naukowo-badawczych, w wysokości 438,2 tys. zł, tj. 0,3% uzyskanego przychodu w tym roku. Powyższe środki, jak podano, zostały przeznaczone na pokrycie straty poniesionej na działalności statutowej w 2009 r. oraz na działalność statutową (środki uzyskane w 2010 r. i 2011 r.). Ponadto w latach 2009-2011 Instytut średnio w roku zgłosił trzy wynalazki w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej oraz średnio w roku wdrożył 1,7 systemu jakości.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na: nieprzeprowadzaniu analiz rentowności umów na wykonanie prac badawczo-rozwojowych zawieranych z innymi podmiotami, wykazaniu niezgodnych ze stanem faktycznym danych w sprawozdaniu z działalności naukowo-badawczej PNT-01 za 2010 r. oraz nierzetelnych informacji o uzyskanych przychodach z działalności wdrożeniowej, realizacji zadań badawczych niezgodnie z harmonogramami i z przekroczeniem kosztorysu w zakresie poszczególnych rodzajów kosztów, dokonaniu zakupu aparatury naukowo-badawczej nieprzewidzianej we wniosku o dofinansowanie projektu.

1. W latach 2009-2011 w IPJ/NCBJ nie przeprowadzono analiz rentowności umów na wykonanie prac badawczo-rozwojowych planowanych do zawarcia z innymi podmiotami, czego skutkiem było zawarcie pięciu umów na wykonanie prac badawczo-rozwojowych, których koszt realizacji był wyższy niż uzyskane przychody.

Z tytułu ich realizacji IPJ poniósł stratę w łącznej wysokości 5.250,12 zł, z tego 4.256,19 zł w 2009 r. oraz 993,93 zł w 2010 r. Jak podano w wyjaśnieniach straty powstały głównie z powodu błędnej interpretacji przez kierujących pracami badawczo-rozwojowymi zasad rozliczania kosztów realizowanych zadań badawczych przez IPJ. Celowym i gospodarnym byłoby przeprowadzanie analiz rentowności umów na wykonanie prac badawczo-rozwojowych, których skutkiem powinien być zysk, a nie strata.

2. W sprawozdaniu z działalności naukowo-badawczej PNT-01 za 2010 r. przekazywanym Głównemu Urzędowi Statystycznemu w dziale szóstym wierszu siódmym dotyczącym ogólnej liczby osób pracujących w IPJ według stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. podano dane niezgodne ze stanem faktycznym na temat ogólnej liczby pracujących, tj. zaniżono ogólną liczbę pracowników o 59 osób.

Powyższe działanie było niezgodne z objaśnieniami dotyczącymi sporządzania ww. sprawozdania, określonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzoru kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2010 (Dz. U. Nr 106, poz. 676, ze zm.) i stanowiło naruszenie obowiązku statystycznego, o którym mowa w art. 30 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, ze zm.).

3. W latach 2009-2011 IPJ wykazywał niezgodne ze stanem faktycznym informacje o uzyskanych przychodach z działalności wdrożeniowej. W *Ankiecie jednostki naukowej za rok 2009* – dokumencie przekazanym Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego zawierającym dane dotyczące efektów działalności badawczo-rozwojowej Instytutu – w pkt. 18, wykazano kwotę uzyskanych przychodów z tytułu wdrożeń w wysokości 485,2 tys. zł, w tym kwota 29,3 tys. zł (6% uzyskanych środków) pochodziła z realizacji sześciu zleceń dotyczących regeneracji lub naprawy sprzętu specjalistycznego, a więc z realizacji usług standardowych.

Zgodnie z definicjami zawartymi w art. 2 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2008 r. Nr 169, poz. 1049), badania naukowe oraz prace rozwojowe powinny zawierać element *nowości*, natomiast prace rozwojowe nie obejmują rutynowych i okresowych zmian wprowadzonych do produktów, linii produkcyjnych, procesów twórczych, istniejących usług oraz innych operacji w toku, nawet jeżeli zmiany takie mają charakter ulepszeń. Podanie przez IPJ nieprawdziwych informacji mogło wprowadzić w błąd Ministra Gospodarki nadzorującego działalność Instytutu oraz Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego co do rzeczywistej kwoty uzyskanych przez Instytut przychodów ze sprzedaży prac naukowo-badawczych.

4. Stwierdzone przypadki nieprawidłowości w realizacji zbadanych dziesięciu zadaniach badawczych dotyczyły: realizacji etapów dwóch zadań badawczych, na łączną kwotę 4.145 tys. zł, w tym kwota dofinansowania – 1.070 tys. zł, niezgodnie z harmonogramem oraz przekroczenia kosztorysu przy realizacji jednego zadania badawczego, w zakresie poszczególnych rodzajów kosztów, łącznie o 130,5 tys. zł. IPJ nie dotrzymał terminu zakończenia badań przemysłowych i prac rozwojowych projektu badawczego pn. *Kolimator wielolistkowy jako precyzyjne urządzenie do ustalania kształtu pola napromieniowania w akceleratorach medycznych*.

Termin ten, określony w aneksie z dnia 14 lutego 2009 r. zawartego do umowy o dofinansowanie projektu, na dzień 31 marca 2010 r. nie został dotrzymany, tj. prace zakończyły się 31 maja 2010 r. – 61 dni od określonego terminu, co zgodnie z § 19 pkt 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie kryteriów i trybu przyznawania oraz rozliczania środków finansowych na naukę przeznaczonych na finansowanie projektów celowych (Dz. U. Nr 221, poz. 1640) stanowiło zmianę warunków realizacji projektu.

Przy realizacji projektu badawczego pn. *„Systemy planowania leczenia zintegrowane z systemami zarządzania leczeniem”* na łączną kwotę 1.995 tys. zł, w tym kwotę dofinansowania 582,5 tys. zł, IPJ nie dochował harmonogramu realizacji badań przemysłowych i przedkonkurencyjnych w przypadku 12 etapów (92,3% wszystkich etapów), tj. nie zakończono ich w terminie określonym w aneksie zawartym w dniu 8 października 2008 r. do umowy na dofinansowanie projektu, zgodnie z którym badania przemysłowe i przedkonkurencyjne powinny zakończyć się do dnia 28 lutego 2009 r. Opóźnienia wynosiły od jednego miesiąca do 16 miesięcy.

W ramach realizacji projektu badawczego, pn. *Badanie procesów fizycznych i mechanizmów erozji przy oddziaływaniu strumieni plazmy o wielkiej mocy na powierzchni materiałów przeznaczonych do reaktora termojądrowego ITER. Rozwój metod spektroskopii dla analizy oddziaływania plazma-powierzchnia – współpraca polsko-ukraińska* (łączna kwota realizacji – 569,7 tys. zł), IPJ przekroczył kosztorys w zakresie poszczególnych rodzajów kosztów łącznie o 130,5 tys. zł (22,9% łącznej kwoty realizacji projektu), w tym odpowiednio o 24,8 zł w zakresie innych kosztów oraz 105,7 tys. zł w zakresie kosztów bezpośrednich, tj. poniesiono je w 2011 r., mimo że nie były planowane. Nie przekroczone ogólnej planowanej kwoty realizacji projektu. Przekroczenie kosztorysu o ponad 15% w zakresie poszczególnych rodzajów kosztów stanowiło, zgodnie z § 19 pkt 1 rozporządzenia z dnia 14 listopada 2007 r. w sprawie kryteriów i trybu przyznawania oraz rozliczania środków finansowych na naukę przeznaczonych na finansowanie projektów celowych, zmianę warunków realizacji projektu.

5. W ramach realizacji projektu badawczego pod nazwą „*Budowa elementów injektora wiązki neutralnej do stellaratora W7-X; faza wstępna*” zakupiono trzy komputery na łączną kwotę 13,9 tys. zł, nieprzewidziane w wykazie aparatury naukowo-badawczej we wniosku o dofinansowanie projektu. Na podstawie decyzji z dnia 30 stycznia 2008 r. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznał kwotę w wysokości 1.675 tys. zł na realizację ww. projektu, zgodnie ze złożonym przez jednostkę wnioskiem.

Ze środków otrzymanej dotacji zakupiono trzy komputery (notebooki: firmy Toshiba za kwotę 6,9 tys. zł, firmy Dell za kwotę 3,7 tys. zł oraz komputer stacjonarny z procesorem Intel Core 2, za kwotę 3,3 tys. zł), pomimo iż wniosek o dofinansowanie projektu nie przewidywał zakupu ww. aparatury naukowo-badawczej. Jak wyjaśniono, komputery zakupiono ze względu na konieczność korzystania z zaawansowanych programów informatycznych oraz ze względu na konieczność wykonywania prac podczas wizyt roboczych w Niemczech. Zauważyć należy, że powyższy zakup powinien znaleźć się w wykazie aparatury naukowo-badawczej, koniecznej do prawidłowego przeprowadzenia badania, już w trakcie przygotowywania wniosku o dofinansowanie badania, a zakup komputerów był działaniem nierzetelnym, niezgodnym ze złożonym i zaakceptowanym przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego wnioskiem o dofinansowanie projektu badawczego.

Ponadto uwaga NIK dotyczy braku wdrożenia wyników trzech zadań badawczych, których wdrożenie przewidziano we wniosku o dofinansowanie projektu (30% zadań objętych szczegółową analizą) na łączną kwotę 5.911 tys. zł, w tym kwotę dofinansowania – 2.836 tys. zł. Spośród zbadanych dziesięciu zakończonych w latach 2009-2011 projektów badawczych wyniki trzech projektów badawczych zostały przewidziane do wdrożenia we wniosku o dofinansowanie projektu. Celem projektu pn. *Kolimator wielolistkowy jako precyzyjne urządzenie do ustalania kształtu pola napromieniowania w akceleratorach medycznych* było m.in. wykonanie jednej sztuki wdrożeniowej wielolistkowego kolimatora wraz z koniecznym sterowaniem. Uzyskany wynik projektu nie został wdrożony, ponieważ, jak podano w wyjaśnieniu, był przystosowany do pracy z nową generacją akceleratorów medycznych, niebędących jeszcze w obrocie handlowym.

Wyniki realizacji projektu pn. *Nowe techniki detekcji neutronów w zastosowaniach przemysłowych i kontroli granic* również nie znalazły zastosowania w praktyce, jednakże zostały wykorzystane w projekcie realizowanym w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. System planowania leczenia, który był efektem projektu pn. *Systemy planowania leczenia zintegrowane z systemami zarządzania leczeniem* nie został wdrożony m.in. z powodu braku środków na przeprowadzenie badań klinicznych w celu pozyskania certyfikatu CE.

* * *

Przedstawiając Panu Dyrektorowi powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego wnosi o:

- 1) przeprowadzanie analiz rentowności umów na wykonanie prac badawczo-rozwojowych zawieranych z innymi podmiotami;
- 2) sporządzanie sprawozdań z działalności naukowo-badawczej PNT-01 przekazywanych Głównemu Urzędowi Statystycznemu zawierających dane zgodne ze stanem faktycznym;
- 3) sporządzanie rzetelnych informacji w zakresie przychodów z tytułu działalności wdrożeniowej Instytutu;
- 4) zapewnienie realizacji projektów badawczych zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem oraz kosztorysem.

Na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK proszę Pana Dyrektora o poinformowanie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie siedmiu dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie rozpatrzenia zastrzeżeń.